

Год. I. Плѣвень, януари и февруари 1912 г. Кн. 4 и 5.

Пепиниеристъ

Списание на дружеството на българскитѣ
пепиниеристи.

У Р Е Ж Д А :

Управителния съвѣтъ на дружеството

(Съ съгласието на Редакционния комитетъ).

СЪДЪРЖАНИЕ:

Позивъ къмъ всички пепиниеристи въ царството.	стр. 57.
Позивъ къмъ всички пепиниеристи въ царството.	„ 60.
Новиятъ законопроектъ за лозарството и овощарството и прѣмиитѣ за маточницитѣ	„ 77.
Френския лозовъ материалъ и неговото употрѣбление .	„ 81.

„Пепиниеристъ“ излиза еднажъ въ мѣсеца.

Годишенъ абонаментъ 3 лв. за България, 5 лв. за странство.

ЕДИНЪ БРОЙ 25 СТ.

Редакция и администрация — Плѣвень.

Съобщава се на абонатитѣ на _____

сп. „Пепиниеристъ“,

че имъ сж изпратени чрѣзъ пощата квитанции за изплащание абонамента на списанието за първото полугодие — 1.50 л., като ги умоляваме да ги приематъ и изплатятъ за да не имъ се прѣпращатъ повторно.

Също умоляваме ония пъкъ на които сме пропуснали да изпратимъ квитанции да изпратятъ сумата 1.50 на касиера ни

г-нъ **А. Серафимовъ**

Ловечъ,

слѣдъ което ще имъ се изпратятъ веднага такива.

На 4 февруари—Събота—10 часа вечерта въ бирария „Батембергъ“ ще има срѣща на пепиниериститѣ, за размѣняване мисли по работата на събора на слѣдующия денъ.

Пепиниеристи!

Четете позива на стр. 57.

и позива на стр. 60.

Пепиниеристи! Всички на съборъ на 5 февруари въ ст. София.

СЪОБЩАВА се на членоветъ на Д-вото, че се свикватъ на извънредно заседание на 3 и 4 февруарий въ София, сборенъ пунктъ на 3 февруарий 10 часа вечеръта, а на 4—8 ч. сутринъта въ бирария „Батембергъ“.

Отъ Управит. Съвѣтъ.

Съобщава се,

че управителния съвѣтъ на дружеството на Българскитѣ пепиниеристи свиква всички пепиниеристи отъ Царството

на съборъ на 5 февруари т. г.
въ ст. София.

Пжтуванието по Държавнитѣ желѣзници ще е съ
50% намаление.

Ще бждатъ допуснати да гласуватъ при вземанието на рѣшенията на събора само тия пепиниеристи, които прѣдставятъ на Бюрото му *удостовѣрение* отъ агронома че сж дѣйствително такива т. е. производители на гладки или облагородени лози. За това нека всѣки се снабди съ удостовѣрение отъ общинското си управление, че ще пжтува за събора и съ удостовѣрение отъ агронома, че е пепиниеристъ.

 Сборенъ пунктъ: 5 февруари
— Иедѣля — ст. София — 8 часа
прѣдъ обѣдъ бирария „Батембергъ“.

Съ окржжно № 514 отъ 13/1 т. г. Министерството на Земледѣлието и Държавнитѣ имоти разрѣшава **6 дневенъ отпускъ считанъ отъ 3 февруари** на всички свои подведомствени чиновници — специалисти лозари, желаючи да посѣтятъ събора.

Пепиниеристъ

Списание на дружеството на българскитѣ пепиниеристи.

Д-во на Българскитѣ пепиниеристи.

П О З И В Ъ

къмъ

Всички ПЕПИНИЕРИСТИ ВЪ ЦАРСТВОТО.

Другари Пепиниеристи,

Извѣстно Ви е, че по инициативата на група пепиниеристи, миналата година на 28 августъ се свика конгресъ на пепиниериститѣ въ гр. Плѣвенъ, който се състоя и уреди Дружество на Българскитѣ пепиниеристи съ сѣдалище въ гр. Плѣвенъ.

Конгресътъ бѣ свиканъ набързо, разгласенъ слабо и най-важното разгледа поставенитѣ на разрѣшение въпроси повърхностно и безъ реферати.

Тия обстоятелства не позволиха на голѣма частъ отъ пепиниериститѣ да взематъ участие въ конгреса, вслѣдствие на което неможа да се уясни цѣльта и срѣдствата за постигане на негова идеалъ и изработи уставъ съ опрѣдѣлени положения и директиви, по които трѣбваше да се ръководи това дружество, за да оправдае своето съществуване и изиграе съ достоинство своята роль.

Управителниятъ съвѣтъ на сега съществуващото дружество, водимо отъ искренното желание да се постави това дружество или учреди ново дружество на нови солидни и прочуени основи **свиква всички пепиниеристи отъ царството на съборъ на 5 февруарий въ ст. София.**

Нека дойдатъ всички пепиниеристи на събора за да се обмисли основно начина, формата и цѣлитѣ на това дружество, за да бжде напълно въ съгласие съ интереситѣ на истинскитѣ пепиниеристи.

Прѣди събора управителния съвѣтъ свиква на 3 февруари на извънредно заседание въ ст. София членоветѣ на дружеството си, за да сложи мандата си и се ликвидира съ сега съществуващото дружество. Съ това управителния съвѣтъ иска да даде възможностъ на всички пепиниеристи да взематъ участие въ учредяването на новото дружество, за да бжде рожба на колективнитѣ нужди и мисли на самитѣ пепиниеристи, а не на случайно или умишлено попаднали лица между насъ.

Сдружаването на всички пепиниеристи въ една професионална организация се налага, при днешния общественъ строй, отъ тѣхнитѣ интереси, които интереси могатъ да бждатъ защищавани само при наличността на колективно застъпничество и борба. Да ли е назрѣла нуждата отъ такова сдружаване, това ще се истъкне отъ самитѣ Васъ, слѣдъ като изслушате референциитѣ по слѣдующитѣ въпроси:

- 1) Сдружаването на пепиниериститѣ;
- 2) Какъ може да се засили производството на гладки американски пръчки у насъ и
- 3) Прѣимуществото на зрѣло-облагороденитѣ лози прѣдъ зелено-облагороденитѣ при възобновяването на лозята.

Независимо отъ това, да ли ще се учреди ново дружество или не — намъ ни прѣдстои да се съберемъ всички наедно и искажемъ болкитѣ си въ своята професия, като съ малки жертви на личнитѣ си интереси, искажемъ мнения за излѣкуването имъ и вземемъ рѣшения въ форма на искания по много въпроси докосващи се до пепиниерството и лозарството у насъ за да защитимъ съ общи сили общитѣ си интереси.

Нека най-послѣ, ние ратниците въ това поле се искажемъ по мѣркитѣ, които държавата трѣбва да вземе за да ни улесни въ трудната ни задача по възобновяването на лозята ни и искаме настоятелно правилното разрѣшение поне на слѣдующитѣ въпроси на деня:

- 1) Вноса на гладки пръчки отъ странство да се забрани веднажъ за винаги и то часъ по-скоро;

2) Да се увеличатъ прѣмнитѣ на маточницитѣ, като се плаща още отъ първата година по 20 ст. на главина и се изплащатъ наврѣменно.

3) Да се приематъ за осигоровка отъ градобитнина маточницитѣ и вкоренилищата;

4) Да не се облагатъ пепиниериститѣ съ никакъвъ данѣкъ-занятие;

5) Отпущане евтенъ и достѣпенъ кредитъ на пепиниериститѣ за засаждаде на майки;

6) Отпущане държавни гори съ намалени такси за колове на маточницитѣ и разрѣшение прѣвозването имъ по държавнитѣ желѣзници съ намалени такси;

7) Прѣдстоящото измѣнение закона за лозарството и овощарството и пр. и пр.

Другари Пепиниеристи,

Както знаете на горнитѣ и на много други въпроси отнасящи се до пепиниерството и лозарството у насъ, правилно разрѣшенне не е ладено и не ще се даде до тогава, до когато ние не се сдружимъ въ едно и въ името на своитѣ социални права не издигнемъ своя протестъ и поведемъ активна борба съ оная държавна машина, която ний крѣпимъ и която най-много отъ насъ — борянци се съ земята — черпи своята енергия, а най-малко за насъ отпуща.

За това нека оставимъ всичко на страна, **а се съберемъ всички въ София на 5 февруарий т. г. на събора на пепиниериститѣ**, за да размѣнимъ мисли върху всичко и намѣримъ срѣдства за прѣмахване на всички прѣчки, които спхватъ правилното развитие на пепиниерството и лозарството.

Тамъ, слѣдъ като изслушае референциитѣ по много важнитѣ за насъ въпроси и слѣдъ като се изкажатъ всички по въпроситѣ, които сж поменати тукъ и които биха се повдигнали тамъ, ще сѣ изработятъ и гласуватъ искания, които ще прѣдядвимъ колективно прѣдъ Г-на Министра на Земледѣлието и Държавнитѣ имоти и Народното Прѣдставителство за узаконяване.

За да не попаднемъ подъ влиянието на заинтересовани лица при вземане рѣшеніе за прѣдядвяване на исканията, ще бждатъ допустнати да гласуватъ само тия пепиниеристи, които прѣдставятъ удостовѣрение отъ агронома, че те сж дѣйствително производители на гладки американски прѣчки или облагородени американски лози.

Нека непосредствено искажемъ своитѣ болки прѣдъ тия
що коватъ нашитѣ закони и направляватъ тѣхното прилагане
и настоятелно поискаме тѣхното незабавно излѣкуване.

**Прочие, пепиниеристи, елате всички на събора въ
София на 5 февруарий.**

**Отъ управит. съвѣтъ
на др-вото на бълг. пепиниеристи.**

ПОЗИВЪ

**къмъ всички г. г. пепиниеристи въ
царството.**

Другари Пепиниеристи!

Извѣстно Ви е, че на 28 августъ т. г. се свиква въ
гр. Плѣвенъ конгресъ на пепиниериститѣ отъ цѣла Бъл-
гария. Този конгресъ рѣши да се образува дружество на
българскитѣ пепиниеристи, което дружество и сега същес-
твува съ седалище въ гр. Плѣвенъ, но безъ членове и
срѣдства.

Подписалитѣ тоя позивъ пепиниеристи, отъ които ед-
ни сме членове на това др-во, а други не,—водими отъ иск-
реното желание да подкрепимъ това дружество и му дадемъ
насока за да служи на насъ пепиниериститѣ, а не на слу-
чайно или умишлено попаднали между насъ лица, излизаме
съ тоя позивъ къмъ всички пепиниеристи въ България за
да имъ обяснимъ до колкото знаемъ произхождението му и
неговата цѣль; и въ заключение да изтъкнемъ необходи-
мостта отъ една коренна реорганизация на това дружество.

Нека всички се явятъ въ София на 5 февруари 1912 г.
на събора на пепиниериститѣ, за когото щесе разгласи. Тамъ
именно всѣки да издигне високо своя гласъ, и вземе най
активно участие въ почистването и разумното реформиране
на дружеството.

Съ тия си редове ний напълно съзнаваме, че все ще сри- нимъ нѣщо отъ съграденото до сега по това дружество, но дългъ ни се налага, като най-близки до него да изложимъ всичко по него обективно, за да можемъ, поне въ началото да го повърнемъ отъ кривия пѣтъ и му дадемъ направ- ление, споредъ както диктуватъ нуждитъ и интереситъ на истинскитъ пепиниеристи.

По добръ е да се срине цѣло и ние на ново да си го съградимъ, като прѣдварително се опознаемъ единъ другъ, и му поставимъ солидна основа за да изиграе съ достоин- ство своята ролъ въ нашия стопанско икономически жи- вотъ, отколкото да го търпимъ въ сегашното му искуст- венно създадено положение.

Ето защо ние се нагърбихме да изнесемъ на бѣлъ свѣтъ произхождението на днесъ съществуващото дружество.

Чудна и прѣкрасна идея се роди некому въ главата, за сдружаване на всички пепиниеристи въ България въ една професионална организация, която да заработи съ об- щи усилия за повдигането на новото ни лозарство, но гдѣ е сега това лице за да му заявимъ, че основата за реали- зиране на неговия идеалъ се постави, и че неговото прѣмо участие поне въ начало ни е необходимо за да додемъ до реални резултати. Да му напомнимъ, ако то е забравило или незнае, че въ началото на всѣко полезно дѣло се ис- катъ жертви и усиленна работа прѣди всичко отъ инициа- торитъ за да може организацията да прибере въ реловетъ на армията си всички пепиниеристи въ България, които дви- жатъ едни и сѣщи идеали, — за да прѣдставлява тя една обща сила и да има побѣди, — а не както е сега да фигурира на име а въ сѣщностъ да прѣдставлява генерали безъ армия.

Да! Ние искаме да знаемъ, кои сѣ лицата, за да ги запи- таме какво ги е движило при вземане на инициативата; но тѣ систематически се криятъ, защото неискреността въ тая инициатива е ясна, като бѣлъ день.

Тукъ именно е тъмното, необяснимото въ нашето дру- жество, защото незнаемъ отъ гдѣ се роди инициативата за образуването му; кои сѣ инициаторитъ и най-важното как- во ги е движило тия хора за да ни събератъ на 28 августъ м. г. и подканятъ къмъ обща работа.

Дали тѣхъ ги е движилъ идеала да работимъ за всички или пѣкъ всички за извѣстна групичка, която, за да се прѣд- пази въ послѣдствие отъ отговорностъ, се крие и страхува да заяви открито своитъ имена и намѣрения

На конгреса се повдигна въпроса, кои сѣ инициато- ритъ, но отговорътъ бѣше и се даде може би отъ самитъ тѣхъ, че не е важно кои сѣ авторитъ на идеята, а е нужно да се подкрѣпи това дѣло. Тѣ, съ това си неуясняване на

положението и прѣкриване на намѣренията си, успѣха да образуватъ дружество; но дружество безъ членове, което ще загине може би прѣди да се е добило съ качества на такова. Съ това тѣ ни направиха мечешка услуга, защото само компрометираха идеята за здружаване и повеждане на обща и ползотворна за насъ, и въобще за страната ни, работа и подчертаха още веднѣжъ мисълта, че у насъ често се създаватъ дружества и съюзи само за управниците имъ и извѣстни групички около тѣхъ, а не за всички „безъ разлика“ членове.

Ето защо не е вѣрно, че не е нужно да се знаятъ инициаторитѣ, а напротивъ това е необходимо, за да се схване поне отъ части какво ги е движило при вземане инициативата и какви имъ сж намѣренията за впоследствие, защото знаемъ, че, при всѣко новоначание, инициаторитѣ взематъ ръководенето му, и тѣхнитѣ разбирания, цѣли и намѣрения оставятъ своя отпечатъкъ върху това начинание.

Па най-сетнѣ, защо ще се криятъ когато дѣлото е добро и не се иматъ никакви замисли при създаването му и бждащия му животъ? Или тѣ мислятъ, че тѣхната роля се свършва само съ събиранieto ни на конгресъ, безъ да взематъ сега участие въ основаното дружество.

Нека се знае, че членове на това дружество сега има записани свършено нови хора, които не бѣха даже и на конгреса, и че отъ жаркитѣ труженици фигуриратъ, само малка частъ, която може би само ще слѣди развоя на дѣлото и при удобенъ случай за облаги да повика и останалитѣ си съдружници.

Обяснете ни г. г. инициатори защо се криете и не влезете поне като членове въ дружеството за да реализираме заедно идеалитѣ си? Може би си постигнахте цѣльта или видехте, че неможете си послужи съ дружеството както мислѣхте? Кажете ни защо ни събрахте, избрахте и се отдалечихте на страна? Да не би да се страхувате отъ собственитѣ си дѣла, или сте страхливци, които се резервирате и въ последствие за да се присѣдините къмъ по-силния макаръ и не правъ споредъ Васъ? Ако ни отговорите, че това е отъ скромность, то ний Ви молимъ да се откажете отъ тая, неумѣстна за случая, скромность и ни се откриете за да Ви благодаримъ и потърсимъ съвѣти отъ Васъ. Разберете, че ако се правятъ невѣрни може би прѣдположения за произхождението и цѣльта на това дружество и вашето участие въ него, Вий прѣди всичко сте виновати за това, защото знаете истината за Васъ си и не желаете да ни я съобщитѣ за да се разберемъ, опознаемъ и заработимъ заедно за закрѣпването на това добро дѣло.

Не е нужно само да ни посочите болката защото, ние сами си я чувствуваме, но посочете ни радикаленъ дѣлъ,

за да се излекуваме, като ни дадете първи Вий примѣръ съ възприемането му. Всѣкому въ главата може да се родятъ чудни идеи, но кой ще ни каже, какъ ще се реализиратъ въ дѣйствителността — и най-важното . . . кой ще работи за реализирането имъ?

Ето защо, прѣди да искаме подкрѣпа отъ другитѣ, трѣбва да имъ обяснимъ всичко, и така да имъ дадемъ възможностъ да влезатъ като активни членове въ това общо дѣло. Затова си позволяваме да изложимъ тукъ произхождението и подбуждението на днешното дружество, като прѣдварително просимъ извинение ако визираме нѣкого погрѣшно, като го молимъ същеврѣменно цомъ знае самата истина да излѣзе и ни обясни всичко, съ което ще се прѣмахне всѣкакво съмнение за инициаторитѣ и участието имъ въ това дружество.

До колкото знаемъ инициативата за свикването на конгреса излѣзе отъ канцел. на едно учрѣждение въ Плѣвенъ въ съгласие съ една групичка отъ пепиниеристи, не отъ Плѣвенъ. Да ни извини шефа на това учрѣждение, за гдѣто го визираме за инициаторъ, но ние имаме пълно основание за това, защото всички прѣдварителни работи по конгреса се извършиха подъ негова диктовка и то отъ надничаръ въ повѣреното му учрѣждение (ангажиранъ отъ учрѣждението само за мѣсець Августъ, прѣзъ което врѣме той извърши всички подготвителни работи по конгреса и за което му е платено 78 лв.) Вънъ отъ това не веднажъ той самъ заяви, че много добръ станало за гдѣто успѣлъ или се успѣло да се сдружатъ пепиниериститѣ и сега трѣбвало да се работи за да се сдружатъ и лозаритѣ и тогава щѣло да трѣгне новото лозарство много добръ.

Да, г-не, новото лозарство и всѣка работа на колективни начала и борба ще трѣгне добръ, но прѣди всичко трѣбва искрення и усилена работа отъ Васъ и отъ другаритѣ Ви, а не само да се изказватъ благопожелания, които може да ги изкаже всѣки, но безъ да работи и се ангажира въ нѣщо.

Не е голѣма грѣшка и толкосъ опасна, за гдѣто инициативата излиза отъ учрѣждението, но нека да се запитаеме какво може да го интересува нашето сдружение и защо сме му дотрѣбвали сдружени? Неможели да се прѣдполага, че това дружество утрѣ може да се бори противъ самия него за ползотворната работа на учрѣждението му, направлявано отъ него? Е, тогава кждѣ е смисъла за неговото участие въ това дружество и не сме ли прави да се съмняваме.

Ако е въпросъ само шумъ да се вдига, като се явява като организаторъ на отдѣлнитѣ личности за обща работа, то нека съ своята работа по това дружество докаже и послужи тоя шумъ. Най-сетнѣ, ако нищо не е вѣрно отъ казаното до тукъ, защо тоя г-нъ, като членъ отъ редакциония

комитетъ на сп. Пепиниеристъ недокаже съ своята работа, че нищо друго не го е движило по това дружество, освѣнъ искреното му желание да се сгрупиратъ пепиниериститѣ и заработятъ за общитѣ на себе си и държавата интереси?

Оправдава ли ни прѣдзначението си органа на пепиниериститѣ и е ли изразителъ на болкитѣ на самитѣ пепиниеристи сега? Не, защото списването му е повѣрено на хора чужди на нашата кауза и тѣхното цинично бездѣйствие е причина сегашното дружество да е безъ членове.

Другата половина на инициаторитѣ бѣха една групичка отъ пепиниеристи, която съ дѣйствиата си въ конгреса и впоследствие се издаде, че ги е интересувало само нѣкаква си доставка на гладки американски прѣчки отъ странство и като че това имъ бѣше мотива за образуване на това дружество.

Конгреса бѣ свиканъ по своеобразенъ начинъ и редъ — съ една покана издадена отъ гр. Плѣвенъ и то съ дата 23 Августъ, а датата на конгреса 28 Августъ; значи за четири дена трѣбваше пепиниериститѣ отъ цѣла България да я получатъ, и прочетатъ, като се казва въ нея да дойдатъ на конгреса съ оформени възгледи по поставенитѣ на разглеждане въпроси. Нека се знае, че поканата е издадена въ Плѣвенъ, но никой отъ пепиниериститѣ въ Плѣвенъ не знаеше нищо по проектирания конгресъ, освѣнъ поменатия тукъ чиновникъ на учрѣждението. Нека приемемъ, че не е било необходимо да знаятъ непрѣменно Плѣвенскитѣ пепиниеристи, но кажете ни тогава, защо не бѣха увѣдомени и тия въ Чирпанъ, Ст. Загора, Силистра и пр.? Не иде ли да ни докаже всичко това че конгреса е дѣло на извѣстна групичка, която не е имала интересъ да дойдатъ всички пепиниеристи въ България и взематъ участие въ рѣшенията му? Сжщо въпросния надничаръ 2 — 3 дни прѣди конгреса на въпроса кои сж инициаторитѣ посочи пепиниеристи, които въ послѣдствие публично отказаха това. Освѣнъ това заявиха, че ще се четатъ реферати, които нечухме.

Инициаторитѣ за да маскиратъ своето неискрено участие въ тая работа прибѣгнаха до тая хитростъ: 5 — 6 дни прѣди конгреса пращатъ писма на нѣкои пепиниеристи, съ които ги молятъ да дойдатъ въ Плѣвенъ 1 день прѣди конгреса, за да размѣнатъ мисли върху работата му. Разбира се, че нѣкои се отзовали на поканата, но какво да чуятъ? Не размѣняване на мисли за конгреса, а имъ било прѣдложено да се яватъ на утрѣшния день прѣдъ конгресиститѣ, като инициатори, което разбира се имъ било отказано. Това не иде ли да ни докаже, че тукъ има нѣщо уговорено между тѣсень кръгъ отъ хора и че идеята имъ да се свика конгресъ, не е изникнала туку така изведнѣжъ, а продиктувана може би отъ перспективата за нѣкои специални морални или мате-

риални облаги, които биха могли да се използватъ отъ тая групичка, разбира се съ нашето невинно участие. Самото бързо и тайнствено разгласяване на конгреса иде най-ясно да ни освѣтли, че тая групичка не е била искрена въ своитѣ цѣли и намѣрения. Кажете ни сега, защо бѣше това търсене на лица прѣди конгреса ужъ за инициатори, които да отговарятъ за дѣйствиата Ви? Не бѣше ли за това, че Вие желяехте да намѣрите хора, които да изправите прѣдъ конгреситѣ за да отговарятъ за Вашитѣ дѣла, а Вий да стоимъ на страна и при одобенъ случай да се явите и ни използвате?

Ето на, гдѣ е искусствената подкладка при образуването на днешното дружество. Вѣрно е, че на конгреса присъствуваха внушително число пепиниеристи, но не и това, което трѣбваше да присъствува, ако бѣше разгласено наврѣменно на всѣкъждѣ датата и работата на конгреса. Тѣ дойдоха въ Плѣвенъ, защото иматъ болки и мислѣха, че ще се пристъпи къмъ лекуването имъ, но Вие инициаторитѣ имъ дадохте фалшивъ лѣкъ и съ това вмѣсто да ги излѣкувате, накарахте ги да не вѣрватъ вече на лѣковетѣ, съ което ги отдалечихте отъ лѣчебницата.

Каза се прѣдиущия день, че по всички въпроси има хора натоварени да четатъ реферати и пр., и когато се откри конгреса всички се споглеждахме и чакахме съ нетърпение да видимъ инициаторитѣ и референциитѣ, за да ги изслушаме и имъ благодаримъ за положенитѣ трудове. Но когато почнаха да се разискватъ поставенитѣ на разрѣшение въпроси, никой не излѣзе да ни запознае съ материята, която ще разглеждаме, а прѣдседателя Гюро Николовъ заѣви, че който желяе да каже нѣщо по нѣкой въпросъ, нѣка стане и почне. Мислимъ, че инициаторитѣ веднажъ сж се нагърбили съ тая работа, трѣбваше да иматъ референции по извѣстни въпроси и най-малкото сформенни възгледи, по които да разискваме.

Тукъ му е мѣстото да отговоримъ на гл. редак. на сп. „Пепиниеристъ“, Кр. Тополски, който казва, въ статията си „На работа“ съ громко заглавие, което заглавие е прѣди всичко ирония за самия него и участието му въ „Пепиниеристъ“, че „началото на конгреса бѣше доста трудно, вслѣдствие изкуствено създадената му обструкция отъ нѣкои присъствающии, недостатъчно освѣтлени върху историята на тоя конгресъ и идеала на сдружаването на пепиниериститѣ рискуваше да пропадне, ако благоразумието не наддѣля на личнитѣ амбиции“.

Уважаеми, Г-не редакторе, ще ни извините за гдѣто си позволяваме да кажемъ самата истина, но друго яче не можемъ, защото Вий сами ни прѣдизвикахте. Вий вмѣсто да прѣпоръчвате на другаритѣ да работятъ,

ще бжде по-добъръ и за Васъ и за дѣлото прѣди всичко сами да работите и изпълните своя ангажиментъ прѣдъ конгреса, че Вий ще работите усилно, а другитѣ членове отъ редакциония комитетъ само ще Ви помагатъ. Най-сетнѣ, съ своята работа докажете, че всичко казано до тукъ по адресъ на инициаторитѣ е невѣрно и че васъ и другаритѣ Ви е движило само искреното желание да се згрупираатъ всички пепиниеристи и заработятъ съ общи усилия за подигането на новото ни лозарство, на което вий отдавна служите.

Понеже съ тия си редове Вие визирате частъ отъ насъ, които първи протестирахме въ конгреса противъ начина на свикването му и пр., то чуйте и разберете, че тая обструкция не бѣше изкуствена, а напълно естествена, защото всичко което се бѣше извършило по конгреса се покриваше изкуствено и съзнателно съ непроницаема покривка и ний не можехме да бждемъ слѣпи и Ви приемемъ за невинни ангели, за да заработимъ съ Васъ. На нашия протестъ Вие се задоволехте само да ни заявите: „небойте се, дѣлото е ваше и всичко ще се съгради за Васъ“, вмѣсто да ни отговорите прямо на въпроса. Никакви лични амбиции не е имало тогава, но понеже нѣма съ какво да ни обясните участието си въ това дѣло, Вий се заловихте да обвинявате за да се оправдаете. Ако имаше лични амбиции, немаше да работимъ до сега съ Васъ, а щѣхме още тогава да се откажемъ отъ всѣкакво участие въ това дружество. Ние бѣхме първи, които се обявихме противъ Васъ и първи, които заработихме съ Васъ, макаръ и да виждахме всичко ясно, но искаше ни се всичко да се забрави до тогава, за да заработимъ заедно, като мислѣхме, че у Васъ имаше поне малко желание да поработитѣ по това дѣло, по което Вий дигнахте шумъ.

Но Вий изглежда, че не Ви е интересувало никаква обща работа, а кой знае какви дяволи, защото тъкмо сега въ началото, когато трѣбва да се работи най-усилено и искрено, Вий чакате да падне всичко отъ горѣ за да Ви го донесе нѣкой, а Вие само да се разпореждате и прѣпоръчвате на другитѣ да работятъ, а самитѣ Вие да стоите съ скръстени рѣцѣ.

Признаваме, че колкото сте длѣжни толкозъ и не сте да работите по това дѣло, защото не сте платени; но нали ужъ ратуваме за общитѣ блага и идеали? Защо си забравихте ролята и обѣщанието? Общо благо се постига само съ жертви и то прѣди всичко на отдѣлни лица — инициаторитѣ — и въ послѣдствие, когато се докаже, че дѣйствиата имъ сж искрени и заслужаватъ подкрѣпа, да се искатъ жертвитѣ и отъ другитѣ.

Обаче, ний сме се лъгали до сега, че ще работите, и че дълата Ви ще бждатъ искренни и сега дойде часътъ да си кажемъ истината въ лицето. Върно е, че дружеството за сега съществува и ние ще употребимъ всички усилия за да го подкрѣпимъ до като съберемъ всички пепиниеристи, но още по-върно е, че ролата Ви за сега въ това дружество е тъмна. Самия фактъ, че всичко въ конгреса мина на бързо и топанъ, като: уставъ, редакционенъ комитетъ, управително тѣло и пр. и пр.; иде да ни покаже за лищенъ пжтъ, че тия хора — инициаторитѣ — не ги е движило за свикването ни нищо друго, освѣнъ горѣщото желание да се направи обща доставка на гладки пръчки отъ странство, което накара много пепиниеристи да се усъмнатъ въ бждашата дѣятелность на това дружество, вслѣдствие на което и до сега не му станаха членове.

Другари Пепиниеристи,

До тукъ Ви изложихме произхождението на това дружество, което носи прѣди всичко Вашето и наше име, но което не проявява никаква дѣятелность за да защити нашитѣ интереси. Сега то е джужество безъ членове и срѣдства и слѣдователно безъ дѣятелность. До днесъ, за неговото съществуване и дѣйствие, Вий имате смѣтна прѣдстава и това Ви караше да стоите вънъ отъ него. Макаръ и основано прѣди четири мѣсеца, то трѣбваше съ своята работа да докаже своето съществуване и прибере поне частъ отъ съзнателнитѣ пепиниеристи. Неговия органъ „Пепиниеристъ“, трѣбваше до сега да разтръжи цѣлѣта му и очъртае всички изгоди, които биха извоювали пепиниериститѣ съ него за себе си и въобще за новото ни лозарство. Въ статията си: „Какъ се гледа на дружеството“, брой 3, се изтъква, че причината за гдѣто не влизали повечето отъ пепиниериститѣ въ негъ, била въ нѣкакви си противници на групирането на пепиниериститѣ и дружеството. Това твърдение е съвършено невѣрно и визира насъ, които не сме противници, а желаемъ и работимъ за неговото закрѣпване, и най-главно за неговото реформиране за да служи намъ, а не на нѣкаква си групичка, която иска съ наши пари помана да ни прави и съ наши камъни нашитѣ глави да троши. Неможе да се прѣдполага, че дружеството по настоящемъ има организирани противници, защото прѣди всичко то трѣбва да прѣдставлява сила, която да прѣчи нѣкому, за да има кой да се бори противъ него. То се основа и живѣе, но безъ дѣятелность, защото и самия му органъ, съществува за форма, и до сега зжбъ не обѣли да изтъкне прѣди всичко нуждата отъ здружаването за да се надява на подкрѣпка отъ нѣкого.

Главната причина за невлизането на пепиниериститѣ въ това дружество, споредъ насъ е, неясното му положение и неговото произхождение, а главно проявената му до днесъ заспала дѣятелностъ. Това трѣбваше до сега органа да обясни и разгласи за да разбератъ всички цѣльта му и се присъединятъ къмъ него. За жалостъ обаче, какво виждаме? Нашия редакционенъ комитетъ е въ абсолютно пасуване. Той не само че не е проявилъ никаква инициатива, а ми необѣлва зжбъ даже, да разтръжни и защити най-сжшественитѣ точки на устава и рѣшенията на коогреса.

Редакционния комитетъ е душата на една организация. Той е електрическата искра, която всѣки моментъ трѣбва да подпалва всѣко загаснало чувство и подтиква членоветѣ на организацията къмъ работа. Той трѣбва да бжде проникнатъ дълбоко отъ нашитѣ общи интереси, а не както е сега съставенъ отъ хора, които нѣматъ почти нищо общо съ нашия животъ, съ нашитѣ идеали и стрѣмления; отъ хора, които въ своето цинично бездѣйствиe проявяватъ само една озурпация надъ нашия органъ за прокараване на частни възглядове и тормозене съ своеобразни схващания, чужди намъ и главно вредни за прѣуспѣването на дѣлото ни. Може ли да се очаква дѣятелностъ отъ настоящия редакционенъ комитетъ, когато главния му редакторъ самъ заяви за уводната си статия „На работа“, въ бр. 2, че я е написалъ и помѣстилъ колкото да има уводна статия и се изпълни програмата на списанието. Е кажете ни сега кой е противника на дѣлото: ний ли или Вий, които сте вътрѣ и съ своята немарливостъ прѣчите и спжватъ самата рѣбота? Кажете ни г. г. инициатори, интересувахте ли Ви, кому повѣрявате органа или само Ви интересувахте нѣкаква доставка на рѣзници? Вижте сега резултатитѣ отъ вашата неискрена работа — образувахте дружество, но безъ членове. Защо поне наредихте програма на списанието, кога не ще да я изпълнявате, а не оставихте комуто какво доде на ума да драще?! Вий трѣбва да сте изразители на колективното схващане по всѣки въпросъ отъ самитѣ членове изказано въ рѣшенията ни на конгреса, а не да изказвате ваши своеобразни схващания. Ако не сте съгласни съ разбирането на членоветѣ — то не ви остава друго, освѣнъ да ги напустнете, а не да имъ се натрапвате. Най-важнитѣ статии въ органа трѣбва да сж отъ економически характеръ — въпроси на деня. Нали тамъ, поне на първо врѣме, всѣки отъ насъ трѣбваше да търси свѣтлина за облагитѣ отъ общия идеалъ на една професионална организация? А гдѣ сж научнитѣ Ви статии отъ практически характеръ. За да служеше намъ органа, трѣбваше да се повѣри на хора, които да сж дълбоко пропити отъ нашия социално-економически животъ. Но хората, както казахме, на които се повѣри органа

ги интересувахе всичко друго, но не и нѣкаква си задружна работа за реализирането на единъ общественъ идеалъ.

Това е положеното на дружеството и органа му. Трѣбва ли да се търпи то, или трѣбва ний истинскитѣ пепиниеристи да вземемъ всичко въ ржцѣтъ си и поставимъ дружеството на подобающата му висота и положение?

Другари Пепиниеристи,

До тукъ се помѣчихме да Ви очъртаемъ съ бѣгли черти всичко, което знаехме за дружеството за да се запознаете поне отъ части съ неговото произхождение и настоящето му положение. Ний съ това си изложение съзнаваме, че не Ви прѣнасяме голѣма услуга, защото не трѣбва само да обвиняваме и критикуваме, а най-важното да Ви посочимъ споредъ нашето схващане, какво трѣбва да се стори при настоящето положение за да насочимъ общата си работа къмъ ползотворна дѣйностъ. Прѣди всичко нека видимъ имали *raison d'Être* сжществуването на Д-ството на Пепиниериститѣ и въобще нѣкакво сдружаване.

Обществото е сборъ отъ отдѣлни личности, които се стараятъ да удовлетворятъ прѣди всичко своитѣ нужди въ живота и сжщеврѣменно съдѣйствуватъ заедружно за благото на цѣлото общество. Обществото е цѣло, което служи за осжществяване по възможностъ най-голѣмо щастие при най-малка загуба на човѣшки сили. То прѣживява своето постепенно развитие и всѣка послѣдующа форма е по-свършена отъ прѣдидущата. Крайната цѣлъ на това обществено развитие е осжществяването на най-добритѣ условия за достигане на най-голѣмото щастие на членоветѣ си. Въ условията на развитието на обществото, въ по-свършена форма, на първо мѣсто стои равенството, което е равнозначуе съ справедливостъ, социална солидарностъ.

Не е борбата между самитѣ членове, която води къмъ тоя идеалъ, а тѣхното коопериране и сдружаване, сплотяване въ едно цѣло; — тѣхната взаимна помощ и тѣхната дружна борба надъ слѣпитѣ сили на природата и икономическитѣ прѣчки. Солидарността е основенъ законъ по повдигането икономически на всѣко съсловие отъ обществото. Кой по умно се улесняватъ въ живота: тѣзи, които сж въ постоаяни борби помежду си, или тия които се подкрѣпятъ едни други? Ще видимъ, че най-разумно се улесняватъ въ живота несъмнено тѣзи, които се взаимно подпомагатъ, и тѣ иматъ по-голѣмъ шансъ за прѣживяване и достигане най-високо развитие на умътъ и занаята си. Взаимнопомощта е толковъ законна въ живота, колкото и взаимната борба. Но като факторъ въ еволюцията, първата има несъмнено по-голѣмо значение въ живота; тя дава при най-

малки загуби на енергия най-голяма полза за всеки отделен член от една дружба. Нуждата от взаимното помагане и на взаимната подкрепа въ свършеното общество, наложителна и необходима, е добила право като главен факторъ на еволюцията. Практикуването на взаимнопомощта и нейното постепенно развитие, се е наложило от самите условия на свършения животъ, благодарение на които човекът е могъл да развие своите занаяти, искусства, наука и разумъ. За промишления и земеделски прогреси, както и за всяко друго завоевание въ областта на природата, взаимната помощ и тесните общения се явяват и сж се явявали по-износни, от колкото взаимната борба.

Ний пепиниериститъ, сме членове от това общество и не можем да не се подчиним на тия природни и икономически закони. Ний сме призвани да играемъ капитална роля при създаването на единъ важенъ отрасълъ въ стопанския животъ на голъма част от нашето лозарско население.

Другари Пепиниеристи,

Стремлението къмъ сдружаване и взаимна помощ е идеалъ на културата на прогреса. Разпокъсанитъ, единичнитъ обществени инициативи биватъ почти винаги згромолясвани въ скалата на изолираната индивидуална слабост. Сдружаването е най-могъщия факторъ за постигане на общи идеали. Той е именно, оная колективна единица, която се явява като една мощна сила за извоюване на социални права, за постигане на общи стремления, за защита на общи икономически интереси. А ние чувствуваме толкова голъма нужда отъ съществуване на такава една сила, каквато може да бжде нашата организация, както за защита на нашитъ стопанско икономически интереси, така и за културното повдигане на хората отъ нашето съсловие. Нѣщо повече, нашето обединение може да се издигне на истинската висота на класова организация и да вземе активно участие при изработване на разни законоположения, които прѣко засѣгатъ нашитъ съсловни интереси.

Уреждане на научни съ чисто практическа цѣль, екскурзии у насъ и въ странство при най-модерни начала, е отъ капиталенъ интересъ за културния подемъ на нашитъ членове. А именно въ такива случаи колко голъми сж изгодитъ, които би дала една силна организация. Разходитъ по това пътуване може, при наличността на застъпничеството на една организация, да бждатъ намалени до минимумъ, съ което екскурзията ще се направи достъпна за всекиго. Приема, който би ни се указалъ всѣкъждъ, като членове на една организация, която не се грижи само за личнитъ си интереси, а има и по възвишени задачи, несъмнено много по-

добъръ ще бжде отколкото на всѣки ако се явява по-отдѣлно. Кой би отрѣкълъ ползата, която бихме извлекли отъ екскурзии у насъ или вънъ, когато всичко ще видимъ съ очитѣ си? Има ли по-добро училище за животъ, отколкото самия животъ и за всѣки занаятъ, отколкото работенето въ сѣщия занаятъ. Идете въ най-малкото стопанство — лозе или вкоренилище, — и все ще видите нѣщо ново за Васъ, което се е наложило може би отъ самитѣ условия и все ще извлечете поука отъ него за своята работа. Така щото уреждането на екскурзии отъ такава голѣма полза, може да стане само при иаличността на организация и за-дружна работа.

Нуждата отъ колективна работа особено при новото лозарство е толкова необходима и наложителна, колкото ни е необходимо и самото лозарство.

Ний всички съзнаваме, че е врѣме вече да заработимъ задружно и съ общи усилия да издигнемъ на подобающа висота пепиниерството, извикано да играе у насъ най-главната роля при възобновяването на лозята и създаването поминѣтъ на населението ни.

Но прѣди всичко трѣбва да се намѣратъ допирнитѣ точки на отдѣлнитѣ лица, за да се съединятъ въ едно и съ малки жертви на личнитѣ си интереси да повѣдятъ борба и работа за извоюване на социални блага. Трѣбва да си обяснимъ ясно, кой какъ разбира всичко докосващо се до нашия занаятъ и какъ диктуватъ общитѣ ни интереси за да се разберемъ и заработимъ задружно. Всички казваме, че е отъ голѣмо значение, за повдигане пепиниерството и лозарството, ний да сме въ врѣски единъ другъ и въ блиско общение. Но повечето гледатъ съ недовѣрие на такова групиране, защото избранитѣ не всѣкога сж разбирали и дѣйстви-ствували съгласно схващанията на членоветѣ отъ цѣлата група. Често пакти се вмѣкватъ извѣстни лица, които систематически прѣчатъ за реализиране на поставенитѣ си цѣли и стрѣмления. Но за това не е виноватъ никой, освѣнъ самитѣ членове на дружеството, защото, когато се нарежда неговия уставъ, управление и пр., тѣ стоятъ на страна и чакатъ нѣкой да имъ го нареди, а тѣ само да влезатъ по-послѣ като членове. Тѣ забравятъ, че този който го нарежда, прѣди всичко, ще гледа своитѣ интереси да запази, за-това необходимо нужно е въ нашегo дружество да взематъ участіо всички пепиниеристи при реформирането му. Ние имаме много въпроси да разрѣшаваме и разрѣшението имъ отъ въ най-блиско бждаще е наложително за да трѣгне възобновяването на лозята успѣшно.

Единъ отъ тия въпроси е вънеса на гладки прѣчки отъ странство. Този толкова щекотливъ въпросъ отдавна занимава както пепиниериститѣ и лозаритѣ, тъй сжщо и самата

държава, но благодарение на нашата разпокъсаностъ и до днесъ не е разрѣшенъ правилно.

Всички чувствуваме, особено въ послѣднитѣ 3—4 години, нужда отъ гладъкъ материялъ и тази нужда налагаше вноса му отъ странство. До сега най-много е внасянъ отъ Франция. За лошото му качество и автентичността двѣ мнения нѣма и самитѣ търговци, които иматъ най-голъми интереси да отказватъ това, го признаха вече, защото е очибиюща дѣйствителността. Лошитѣ послѣдствия на възобновяване лозята ни съ такива примѣсени подложки, сж на лице. У насъ невирѣнието на много лозя и разочороването на много лозари въ послѣдно врѣме се дължи изключително на това. И самитѣ пепиниеристи не сме прокопсали отъ тоя материялъ, а го прѣработваме само за производителитѣ му. Всички лозари и пепиниеристи, когато е ставало дума за него, всѣкога сж се изказвали за запрѣтването му. Така на 30 августъ 1909 год. на лозарския съборъ въ Плѣвенъ, въ резолюцията т. 3, казва се, „че трѣбва да се забрани вноса на всѣкакъвъ лозовъ материялъ отъ странство“. Тѣй сжщо м. г. на 28 августъ на конгреса на пепиниериститѣ се рѣши да се настоява още тая година да се забрани вноса за да се засили засаждането на майки. Когато това го искатъ лозари и пепиниеристи, на които най-много е нуженъ този материялъ, не трѣбва да се отлага разрѣшаването му въ тѣзи смисълъ. Но има трети, интересующи се отъ този въпросъ, това сж търговцитѣ на лозовъ материялъ, които заявяватъ, че и тѣ сж противъ вноса, но забраняването на вноса трѣбва да стане слѣдъ като у насъ достатъчно се засили производството на лозовъ материялъ. Да, логично е да се забрани вноса чакъ когато имаме достатъчно материялъ у насъ, но нека знаятъ всички, че нѣма да има достатъчно производство на такъвъ материялъ, до когато не се забрани веднажъ за винаги вноса му отъ вънъ, защото засаждането и подържането на майки, коства срѣдства, а тия срѣдства у насъ сж оскѣдни — имаме много по доходни и сигурни производства, въ които бихме си вложили срѣдствата, ако ги имаме. У насъ се занимаватъ съ пепиниерство повечето хора съ малко капитали, и кредита е скѣпъ и недостъпенъ, особено за такова рисковано производство. Тѣзи, които иматъ пари, има кждѣ да ги вложатъ у насъ въ много по-сигурни и доходни мѣста. Послѣ, у насъ на пепиниерството се гледа като на нѣщо врѣменно, което е невѣрно, защото то ще сжществува до когато искаме да имаме лозя. Опитани доказа, че възобновяването у насъ на лозата ще бжде нескончаемо. Ако се забрани вноса веднажъ за винаги, гладкия материялъ ще поскъпне много, защото въ 2—3 години ще се чувствува голѣма нужда отъ него. Това поскъпване ще заинтересова много капиталисти и ще ги накара да за-

сядатъ достатъчно майки. Самитѣ дръбни пепиниеристи, като нѣма какво да работятъ ще бждатъ заставени да си засадятъ поне по малко майки. Така ще се насадятъ доста майки и ще задоволимъ не само нашитѣ нужди за гладъкъ материалъ, а ще трѣбва да потърсимъ пазаръ и на вънъ за износътъ му. Сега до като имаме възможность пепиниериста да си пласира капитала пролѣтъ и прибере есенята, нѣма защо да сади майки. Вънъ отъ това, кой ни гарантира, че въпрѣки рѣшението съгласно закона за лозарството и овопарството, че вносътъ ще се забрани слѣдъ 1914 год., че не ще се намѣрятъ хора, да го продължатъ съ мотива, че нѣмаме достатъчно производство у насъ и съ това да изложатъ на рискъ вложенитѣ срѣдства въ майкитѣ, защото външнитѣ пепиниеристи, които сж капиталисти, ще съумѣятъ съ своята искуствена конкуренция да направятъ безсмислено и не доходно сжществуването на майки у насъ и въ продължение на 2—3 години да ни заставятъ да ги изкоренимъ. Слѣдъ като си постигнатъ цѣльта да ги изкоренимъ, слѣдъ това съ своитѣ произволни цѣни и условия ще изкаратъ загубата си отъ по-рано.

Условията у насъ за производство на гладки прѣчки сж отлични и качеството на материала произведенъ у насъ стои много по-високо отъ всѣкаквъ външенъ материалъ. Това се доказва отъ практика и облагородявани лози съ мѣстенъ материалъ всѣкога сж ни давали двойно по-голямъ процентъ и лози съ отлични спойки; а най-важно съ гарантирана афтенитичность, подложки. Сжщо съ засаждането на майки ще бждемъ заставени да погледнемъ по сериозно на пепиниерството и ще бждемъ по внимателни при сортировката и продажбага на лозитѣ, а не както е сега, понеже не знаемъ дали ще усъмнимъ пепиниеристи, я караме така, че нито себе си задоволяваме нито лозаритѣ. Съ това ще се явятъ истински пепиниеристи, които ще държатъ смѣтка за дѣлата си, защото редъ години ще търсатъ пазаръ на производството си, а не както е сега, имаме пепиниеристи, които не знаятъ имената на сортоветѣ, а се занимаватъ съ пепиниерство, продаватъ лози и даже даватъ съвѣти на лозаритѣ. Тѣ правятъ лозитѣ по ефтини, но съ много по-долно качество и съ тая си конкуренция заставатъ и по-съвѣстнитѣ за да живѣятъ да послѣдватъ примѣра имъ. Най-сетнѣ, срамъ ни е да купуваме всѣка година клечки за хиляди левове, когато природата ни е надарила земята съ качества за да можемъ да си произвеждаме въ нея много по-добри такива не само за себе си, но и за другитѣ. Държавата се стрѣми у насъ да създаде извѣстни индустрии съ редъ мѣрки и поощрения, които индустрии може би и още за много год. нѣма да иматъ условия за сжществуване, а за това производство, за което имаме най-добри условия и голѣма нужда—непрѣдприема

нищо сериозно за засилването му. Веднажъ за винаги трѣбва да се затвори границата, веднажъ за винаги да се тури край на този вносъ и то колкото по-рано се стори това, толкова подобръ за лозарството ни. Производството само по себе си ще се засили отпослѣ, но държавата въ началото, което е трудно, трѣбва да го подпомогне съ редъ мѣрки и поощрение. Даването по-голямъ прѣмий и тѣхното изплащане на врѣме, е необходимо, за да си служимъ съ тѣхъ въ самото производство.

Да ни създаде ефтинъ и достъпнъ кредитъ, за да се вмѣкнатъ въ това производство млади и прѣдприемчиви хора, които ги имаме много у насъ, свършили специални училища и които иматъ най-големъто желание да се заловятъ съ тоя занаятъ, но имъ липсватъ срѣдства.

Да ни отпуща безплатно или ефтено колове отъ държавнитѣ гори и да се прѣвозватъ по желѣзниците съ намалени такси.

У насъ се създаде вече законъ за осигуровка на земледѣлскитѣ произведения, като лозя и пр., а за самата основа на лозарството — майкитѣ — вкоренилищата, не се прѣдвиди усигуровка, което е една отъ прѣчкитѣ за незасаждането на майки у насъ. За това трѣбва да се дѣйствува кждѣто трѣбва за да приематъ още тая година усигуровката на майкитѣ и вкоренилищата, защото още по-чувствителна е загубата отъ градушката върху тѣхъ. Прѣчкитѣ отъ маточниците п лозитѣ отъ вкоренилището сж произведение на тая култура. Защо се взима подъ внимание сламата при оцѣнката на житата и пр., а прѣчкитѣ не се приематъ за усигуровка? Въ § 4 отъ условията за застраховката е казано изрично: „застраховатъ се плодоветѣ или оная частъ за която се отгледва растението“, отъ което се разбира, че не се изключватъ майкитѣ и вкоренилищата, защото прѣчкитѣ и плодоветѣ сж частъта, за която се отгледватъ майкитѣ. Но изглежда, че Банката по свое усмотрение и разбирање отказва да приема маточницитѣ и вкоренилищата за усигуровка и това го върши не защото има основание за това, а защото до сега никой не се е застъпилъ за това.

Като прибавимъ всички рискове при отгледване на майкитѣ и тия отъ градушката, ще дойдемъ до заключението, че у насъ ще садатъ майки само тия, които иматъ излишни пари. Ето защо едно отъ важнитѣ условия за засилването засаждания на майки у насъ е и приемането на усигуровката имъ. Но за пѣстигането на това, трѣбва пакъ организация, която да се бори чрѣзъ колективни протести и искания, тамъ гдѣто трѣбва.

Една отъ най-важнитѣ цѣли на дружеството ни трѣбва да бже поддържането на органа си „Пепиниеристъ“. У насъ нѣма списание отъ подобенъ родъ и въ областта на

лозарството, то не само че е нужно за организацията ни, но трѣбва да го считаме необходимо и за лозаритѣ, консуматоритѣ на нашитѣ произведения. То трѣбва да защитава прѣди всичко нашитѣ интереси и да бжде отзвукъ на нашитѣ болки. Чрѣзъ него ний ще изучаваме причинитѣ, които спжватъ правилното развитие на лозарството и пепиниерството у насъ. Въ него трѣбва да има статии отъ икономически и наученъ характеръ.

Уреждането на възприетата въ всѣко село и градъ кореспондентска служба е отъ голѣмо значение. Кой може да ни опише въ всѣки моментъ най-вѣрно положението и състоянието на всички докосващи се до лозарството и пепиниерството въпроси, освѣнъ насъ, които сме непосредствено въ рая работа. Кой ще отрѣче ползата отъ списването на начинити за извършването на всѣка работа въ пепиниерата и лозето? Най-сетнѣ, ний не трѣбва да се интересуваме само отъ пепиниерство, а и отъ самото лозарство, защото имаме ли лозарство, ще имаме и пепиниерство. Може ли пепиниера безъ лозе и имаме ли у насъ пепиниеристъ да нѣма лозе? Вънъ отъ това нашъ интересъ е да учимъ лозаритѣ, какъ да си правятъ и отглеждатъ лозята за да ги поощримъ къмъ засаждането имъ, защото ако иматъ доходъ отъ тѣхъ ще ни търсятъ да имъ продадемъ лози. У насъ нѣмаме разрѣшени много въпроси по лозарството и затова ние съ общитѣ си усилия да съдѣйствуваме за разрѣшението имъ. Точнитѣ свѣдения въ всѣки моментъ за състоянието на лозята, маточницитѣ и вкоренилицата и за извършването на всѣка работа въ тѣхъ сж необходими за всѣкиго. Никой не може да ни го даде това, освѣнъ ний сами съ общото си съдѣйствие, като поддържаеме това списание. Ползата отъ поддържането на едно списание като „Пепиниеристъ“ е грамадна и неебходима за лозарството ни. Но трѣбва да се повѣри този органъ на хора, които сж дълбоко проникнати отъ нашия социално-икономически животъ. Ето защо даже за излизането на списание трѣбва да поддържаеме едно д-во.

Знаемъ, че у насъ въобще списанията трудно си пробиватъ пътъ и издрѣжката имъ често неможе да стане само отъ абонамента имъ, а сж нуждни материални жертви отъ интересующитѣ се. Ний съ своитѣ общи усилия и колективна работа можемъ да издигнемъ това списание на подобающата му висота и го популяризираме не само между пепиниеристи, а и между лозаритѣ за да го направимъ съ интересния му материалъ необходимо за всѣки пепиниеристъ и лозаръ; но за това, трѣбва поне на първо врѣме, всеобща работа и жертви, а това може да стане само ако сме сдружени въ една професионална организация, поддържана и направлявана отъ насъ, за да служи пакъ на насъ.

Единъ отъ важнитѣ въпроси е урегулирането и стабилизирането производството и продажбата на лозова материалъ у насъ. Тоя въпросъ колкото е важенъ, толкозъ пъкъ труденъ за разрѣшение; най-важното е че не е проученъ отъ насъ и за сега нѣмаме оформени възгледи за неговото разрѣшение, но въ една такава организация ще може да се проучи и застане на извѣстно становище за да се разрѣши правилно, съ което ще се прѣмахне туй триене между лозари и пепиниеристи.

Колко още въпроси ще има да изучаваме въ тая организация за повдигане на лозарството ни и каква голѣма полза може да се получи съ общитѣ ни усилия за разрѣшение на всичко? Въ тоя органъ ще има възможностъ всѣки лозаръ ученъ или практикъ да покаже грѣшкитѣ по лозарството и прѣпоръчва срѣдствата за поправянето имъ. Съ това ще можемъ да се доберемъ и възприемемъ всичко ново и приложимо, което ни носи всѣки новъ день по лозарството и пепиниерството. Такова дружество ще може зорко да слѣди бсичко докосваще се до членоветѣ му и при всѣки даденъ моментъ да застане на поста си и се застъпи най-енергично за правата и интереситѣ на членоветѣ си.

Ето защо ние Ви канимъ, другари пипиниеристи, да дойдете на 5 февруарий въ София и вземете живо участие въ уреждането на нашето дружество, като го подкрепите морално и материално, за да го насочимъ тамъ, къдѣто диктуватъ нашитѣ интереси.

Срамно е да се стои на страна, когато се туря основата на такова за насъ и въобще за страната ни дѣло!....Само тоя що има тъмни дѣла въ работата си го е страхъ отъ такава обща работа, защото неговитѣ егоистични интереси го каратъ да лови риба само въ мѣтната вода.

Ето защо дългъ се налага на всѣки пепиниеристъ да дойде въ София и се изкаже по всички въпроси засѣгащи днешното наше дружество, което трѣбва ила да се срине за да се не спekoлира съ него отъ извѣстни лица или пъкъ да се реформира за да служи намъ и на обществени идеали.

Другари Пепиниеристи,

Най-сетнѣ нека оставимъ на страна всѣкакво дружество, а се съберемъ въ София за да размѣнимъ мисли поне върху толкозъ възникналитѣ въпроси по пепиниерството и лозарството, за да туримъ поне начало за прѣмахване на прѣчкитѣ, които спъватъ правилното възобновяване на лозята ни.

Нека се възползуваме отъ случая, че дружеството има възможностъ да разгласи за това събрание и издѣйствува 50 % намаление за пжтувание и ни свика на едно мѣсто. Сжще смѣтаме, че по-свободно врѣме отъ опрѣдѣленото за

Васъ нѣма при всичко, че не е тъй удобно пжтуването за нѣкои по-отдалечени центрове.

Елате всички на сбирката или конгреса. Тамъ ще се изкаже всѣки по всичко, което спжва пепиниерството и лозарството и ще прѣпоржча мѣрки за прѣмахването на тѣзи спжнки. Тамъ ще вземемъ рѣшения и резолюции и ще опрѣдѣлимъ искания, които ще ги поднесемъ колективно прѣдъ Министерството и камарата за да ни изслушатъ и взематъ подъ съображение за измѣнение на законоположенията по тия въпроси. Нека непосредвенно запознаемъ, тия що разполагатъ съ нашитѣ сждбини и коватъ нашитѣ закони, съ истинскитѣ причини на неправилното и неуспѣшното възобновение на лозята и слѣдъ това да искаме настоятелно тѣхното прѣмахване.

ПОДПИСАЛИ:

Г. К. Червенковъ, пепиниеристъ	—	Плѣвнѣ.
Н. Цв. Дековъ	„	„
А. Т. Цвѣтковъ	„	„
А. Серафимовъ	„	Ловечъ.
М. Савовъ	„	„
Т. Вълчевъ	„	„
Г. Тодоровъ	„	„
В. Гавриловъ	„	„
Я. Арнаудовъ	„	„
Хр. Сжиковъ	„	„
Ат. Влаевъ	„	с. Сухиндолъ.
Н. Т. Обрѣтинчевъ	„	„
Ив. Спирдоновъ	„	„

Новиятъ законопроектъ за лозарството и овощарството и прѣмийтъ за маточницитѣ.

На прѣвъ погледъ, прочетенъ, законопроектътъ, за допълнение и измѣнение закона за лозарството и овощарството, както е озаглавенъ отъ съставителтъ, се вижда доста тъменъ и дори, като че не може да се разбере нищо. Обаче, сравненъ съ стария законъ — както може само да се разбере — ще види читателтъ, че това произтича отъ обстоятелството, какво съставителтъ е искалъ да слѣе нѣкои членове отъ стария законъ и заедно съ това да му даде исканото допълнение и измѣнение. Ще се разбере още, че ново въ него малко има — това по отношение на съдържанието. — Нова е само формата. Сливането на членоветѣ го прави по-краткъ и не развлеченъ, обаче безъ старитѣ подразделения на глави и когато стане законъ, разбира се, ще му липсва прѣгледностъ, което не е безъ значение за единъ законъ. Слѣдъ тия формални бѣлѣжки, нека минемъ къмъ съдържанието което обрѣща внимание при едно по-внимателно вникване. (Слѣдватъ точки):

1. Допълнението въ чл. 39 отъ стария законъ, които става 21 въ законопроекта. А то е „*както и брането на плодовете*“, т. е. чл. 36 ще вземе слѣдната редакция: — Всички поврѣди на лозя, овощни и черничевы дрѣвчета, оградитѣ имъ и въобще на прѣдмети, служащи за цѣлитѣ на лозарството или овощарството *както и брането на плодовете*, се констатираатъ и прѣцѣняваатъ по слѣдния редъ: . . . .

Това е едно похвално допълнение. Зная случаи, кждѣто сж обирали лозя отъ крадци. Потърпевшия заявява това по надлежния редъ, вниса нужнитѣ разноси, излиза комисиия, констатиратъ пагубата съ актъ и чакъ тогава дохожда въ умѣтъ на общинския свѣтъ, че тая сума не може да бжде изплатена. Вниса се въпросътъ въ министерството, обаче и тамъ юристъ консула го изтълкува, че не може да се изплати загубата. Въ края на крайщата, не само, че послѣдната не се изплаща а отиватъ и още срѣдства по вѣтъра. Но втората година притежателя излезе уменъ — не си стори трудъ да прѣска врѣме и срѣдства при ново обирање. Вѣрваме, че такива случаи е имало много при старото положение.

2. Чл. 37 става чл. 22 . . . . а) за облагоуородени и необлагоуородени амер. лози до 4 год. възраст *включително* отъ засаждането имъ на постоянно мѣсто се плаща: за първата година по 50 ст. (по 30 въ стария законъ), а за всѣка послѣдующа по 30 ст. (20 въ стариятъ) на главина.

На пръвъ погледъ това ее вижда достатъчно. Но за да си изяснимъ дали е така, нека допуснемъ, че е изсѣчено 4 годишно лозе. Ако рече стопанинътъ да го възобнови, той нѣма да се лиши отъ 50 ст. за първата година и 30 за втората, третата и четвъртата — това сж срѣдства изхарчени до четвъртата година — но ще се лиши отъ плодътъ за 4 години на старото лозе, който плодъ, нека допуснимъ че се равнява на 1.40 годишно както е замѣнено въ точка в. отъ стария чл. 37, гдѣто се казва, че сумата на обещетението не може да бжде по-малка отъ 90 ст. Смѣтката е такава — споредъ законопроекта ще се заплати стопанину за първата година . . 50 ст.

За останалитѣ 3 години по . . 30 „

А всичко . . 1.40 лв

Обаче, дѣйствителната загуба се намира като къмъ 1.40 лв. приуримъ изгубениятъ доходъ за 4 год. по 1.40 (това е годишниятъ доходъ споредъ допълнението) = 5.60. Значи за 4 год. лозе включително трѣбва да се плати 7 л. на главина. Безъ разносикитѣ не е справѣдлива оцѣнката. Но защо съставителътъ туря 4 пълни години. Тукъ се разбира, че ако се унижтожи прѣзъ течение на четвъртата година, не ще има право на плодъ стопанина. Когато, ако му стои лозето, че вземе такъвъ не само прѣзъ 4-тата година, но даже и прѣзъ третата. Тукъ трѣбва да се визиратъ годинитѣ, които идатъ като плодни и които трѣбва да се обещетятъ при едно унижожение,

Ето защо, най-справедливото ще е да се поставятъ тия двѣ точки така: а) за облагоуородени, необлагоуородени американски лози, стѣпили

въ третя годишна възраст отъ засаждането имъ на постоянно мѣсто се плаща: за първата година 50 ст., за втората 30, а за третата и плодътъ по 1'40 на главина.

в) Стойността на по-старитѣ американски (присадени и неприсадени) се опрѣдѣля възъ основа на срѣднитѣ имъ годишенъ чистъ доходъ, помноженъ на 3 (нуждитѣ години за въздигане на унищожената лоза, (сумата на обезщетената лоза не може да бѣде по-малка отъ оная, прѣсметната по 1'40 лв. на всѣка лоза, плусъ разноснитѣ за първитѣ двѣ години (50 ст. и 30).

Тѣй поставени тия двѣ точки отъ чл. 21 ще дадатъ по-голъма гаранция, защото ще се общети и плодътъ отъ 3-та год., обаче както е редактирано въ законопроекта, излиза, че и прѣзъ 4-та година нѣма право на обезщетение за плода, а само на разноски. Въ такъвъ случай притежателятъ нѣма да вземе 7 лв. за старо лозе както смѣтахме, а 5 лв., но въ замѣна на това пѣкъ обезщетението на плодътъ почва порано и за три годишно лозе ще вземе 2'20 лв. вмѣсто 1'10.

Има още нѣкои бѣлѣжки да се направятъ, но прѣдъ видъ на това, че сж отъ по-маловажно значение, ще минемъ на отдѣлътъ на сърдчения, който е изхвърленъ изцѣло, а вмѣсто него е поставенъ чл. 34, който гласи: Насърдченията по лозарството и овошарството ще ставатъ съгласно закона за насърдченията по земледѣлието. Дали ще прѣвъзхождатъ тия въ стария законъ, като не е счетено за нужно да се отпечататъ? — съмняваме се. И това съмнѣние ни кара да се отнасяме малко скептически къмъ тия още не извѣстни насърдчения.

Като най-важни за лозарството сж насърдченията за маточницитѣ. Но по отношение на тѣхъ, ако Министерството (да допустнемъ) остави макаръ сжщото положение (както е въ стария законъ) резултатитѣ сж не само съмнителни, но дори и никакви прѣдъ нуждата за материялъ. Тая грѣшка, направена въ миналото отъ желание да се допринесе полза на лозарството въ страната, трѣбва да се избѣгне и замѣни съ по-ефикасни срѣдства за поощрение. Възобновяването на лозята ще отива бързо само при единъ по-ефтинъ лозовъ материялъ, а не когото покупната му стойность, като суровъ е висока. Такъвъ ефтинъ материялъ можемъ да си произведемъ по два начина:

1) Като се затвори границата за чуждестранния, съ което ще се подигне цѣната на гладкитѣ прѣчки, а това ще прѣдизвика пласиране на голѣми капитали отъ начало, които слѣдъ като засилятъ производството имъ, може да се очаква спалане на цѣнитѣ — да по ефтинѣе материялътъ.

Това би било тѣй, ако произвеждането на материялъ, или нека кажемъ по-право, ако маточницитѣ прѣобръщаха капиталътъ за една година. Но не е само тукъ несигурността. Ако би могла държавата да даде една гаранция, че нѣма да отвори границата, макаръ че тукъ се хвърлятъ капитали за по-дълго врѣме, това е осъществимо. Но кой е сигуръ, че слѣдъ едно затваряне, не ще послѣдва ново отваряне и французитѣ домъкнатъ въ Варна и Бургасъ своитѣ материали съ свършено понижени цѣни за да изложатъ на унищожение нашитѣ маточници.

Това могат да сторятъ защото иматъ економическата мощъ надъ насъ, още повече че ще се намърятъ държавници, които да ги улеснятъ.

2) За най-ефикасно сръдство въ това отношение, смѣтамъ — прѣмнитъ да се даватъ още отъ *първата година на засаждането*, защото въ началото производителтъ има нужда отъ сръдства. И то по 20 ст. за 5 год. на главина, вмѣсто за 10 год. по 10 ст. както е сега, като се поставятъ на 1.50 м. въ високитъ мѣста и 2 м. въ понизкитъ (равни).

Вмѣсто за 10 год. да се изхарчатъ сжщитъ сръдства, ще се изхарчатъ за 5 и то тогава когато е нужно. Обаче не е нужно това само да се пише въ законъ, но и да се изпълни. А като гаранция за държавата иритежателтъ да е длъженъ да повърне обратно взетата сума, ако би унищожилъ маточникътъ си прѣди 8та-година. Турямъ 8 години, като смѣтамъ, че трѣбва елѣдъ петата година да го държи още 3 заради първитъ години прѣзъ които е премиранъ, а не е далъ материалъ. Неще съмнѣние, че и държавата е длъжна отъ своя страна да гарантира производителтъ — по каквито и да било причини, ако не изплати нѣкоя цремия, или пъкъ прѣкрати сжщата, да иматъ право иритежателитъ на пълната — за 5 год. премия. Тѣй засилена частната инициатива, ще се постигне много повече отколкото съ разни държавни разсадници и доставки отъ странство.

И тѣй, прѣдстои на държавата: или да затвори границата, като гарантира единъ срокъ отъ 15—20 години съ плащ: *не обезщетение на производителтъ*, ако би я отворила повторно, *или прѣмия*, както посочихме, та безразлично отворена ли е или затворена границата.

Но рѣши ли се да се затвори границата, потрѣбно е това да се разгласи още прѣзъ януарий, а не както е до сега — да се даватъ нареждания по доставкитъ прѣзъ юлий и агусть. Разгласено това прѣди настѣпване сезона за насаждане, значи да имаме гладъкъ материалъ една година по-рано, защото и майкитъ ще се посадятъ 1 г. по-рано.

Отъ друга страна пепиниериститъ ще си доставятъ материалъ (гладъкъ въ достатѣчно количество, като иматъ прѣдъ видъ, че се затваря границата. Въ такъвъ случай послѣдното не ще се отрази чувствително върху пазара,

По застраховката на вкоренилищата и майкитъ отъ градобитни-на нищо не се споменава. Но възможно е за тия работи да има специални нареждания.

Това съ бѣлѣжки, които на бързо можахме да сторимъ и ако, било едното или другото за гладкия материалъ се възприеме и оствещстви отъ държавата, то нѣма какво повече да се желае. Обаче, ние не вѣрваме въ *добри дѣла*, възможно е даже и старитъ прѣмии да се отнематъ. Това сж дребни работи за поминѣка. Има „по-високопатриотични“ задачи.

Дековъ.

френския лозовъ материалъ и неговата п о к у п к а.

Лозовия материалъ за рѣзници, който се получава отъ Франция, се доставя главно отъ окръжитѣ: Herault, Gard, Aude и Vaucluse. Обаче, френскитѣ търговци го доставляватъ и отъ всѣкъждѣ изъ Франция, гдѣто не може да се употреби.

Французитѣ употребяватъ за тѣхни нужди, само материалъ, който е полученъ върху високи и сухи мѣстности, а на насъ продаватъ онзи материалъ, който е полученъ при най-лоши условия, като този въ нискитѣ мѣста, или дори мѣста, които се поливатъ. Очевидно е, че при тѣзи условия прѣжкитѣ немогатъ да узрѣятъ, бѣдни сж на запасни храни, и ето защо даватъ много слабъ процентъ при присаждането или вкореняването имъ.

Материала се събира по малки количества, защото въ Франция е рѣдко да се намѣрятъ сгруппирани маточници. Това сж, въ много случаи, лози посадени за да бждатъ присадени, обаче по една или друга причина сж изоставени: било по причина на кризата, било че присаждането имъ е било пропуснато. Ето защо материалътъ, бидейки въ малки количества, събиранъ отъ дребнитѣ собственици е често смѣсенъ, понеже тѣ самитѣ не го познаватъ. При това, въ Франция сж употребявани по-рано доста сортове, отъ които днесъ употребяватъ по-малко, но при все това, и такива каквито ние въ България не употребяваме. Всички изоставени сортове въ Франция служатъ, почти винаги, да набаватъ тѣзи, които се изискватъ отъ България; понеже французитѣ иматъ още маточници отъ подобни лози. Лично съмъ констатиралъ, подобни маточници, понеже съмъ посѣтилъ на всички френски търговци лозитѣ за майки. При това не е възможно една сигурностъ отъ, подобни сортове, защото тѣ се познаватъ само по листата; а при това, и самото събиране на лозитѣ не става по начинъ, който би ни гарантиралъ отъ подобни сортове. Ако би се опиталъ нашъ търговецъ да събира прѣжкитѣ отъ самитѣ маточници това е невъзможно; защото дребния собственикъ би му искалъ извънредно голѣма цѣна като на чужденецъ; затова франпузинъ да ги събира, а при това, толкова събиране е бавно и много скъпо, т. е. невъзможно. Опитвахъ се, но при първитѣ стъпки се остава.

Прѣнасянето на материала отъ различни мѣста до търговската къща става по два начина: 1) Дребния собственикъ или мѣстенъ лозаръ събира лозитѣ, изчиства ги и ги нарѣзва на нужната дължина; слѣдъ това въ видъ на снопове се изпращатъ върху вагонитѣ безъ никаква опаковка. Така лозитѣ отъ дългото пътуване се доста поврждатъ подъ влиянието на вѣгърътъ, който се образува отъ треньгъ; 2) Лозитѣ се изпращатъ безъ никакво прѣчистване, а просто, тъй както сж отрѣзани се изпращатъ. Въ този случай тѣ пакъ пострадватъ отъ едно пътуване, обаче, много по-малко, понеже дребнитѣ части прѣд-

пазяят годнитъ пръчки. Едно прѣкарване на 20—30 километра не е толкова пагубно, обаче, въ много случаи пръчките прѣминаватъ отъ 100—150 км. и повече километра за да отидатъ до търговската кѣща. Отъ едно такова пѣтуване може да се сѣди лесно дали има поврѣда или не. Често пръчките прѣкарватъ по седмица по желѣзницата, а се случва често, както миналата година, единъ вагонъ слѣдъ като изминалъ повече отъ 300 километра до Марсилия се загубилъ та едва слѣдъ единъ мѣсецъ се намиратъ частитъ му разхвърлени по други вагони.

Пръчките пристигнали при търговеца; този послѣдния ги приготвява за амбалажъ и често като вижда тѣхното качество е принуденъ да ги зарява въ земята и да ги полива за да ги увлажни. Ала тѣжко и горко, слѣдъ като сѣ били изсѣхнали, ди имъ се придадѣтъ първитъ качества. Това сѣ факти извѣстни, пъкъ дори се вършатъ и прѣдъ очитъ на нашитъ търговци, които сѣ отишли пръчки да купуватъ; а трѣбва на каквато и да е цѣна и условия въ България лози да изпратятъ. Често такива пръчки сѣ почнали, отъ голѣмата влага, да загиватъ.

Амбалажа, който се извършва върху пръчките за България е съ много малки изключения лошъ и не отговаря на никакви условия. Сандъцитъ—обаче, много пѣти това става въ слама — сѣ отъ тѣнки и слаби дъски. Никакво желѣзо не се оставя по краищата на сандъцитъ, поне малко желѣзо на ржбоветъ; и ето защо сандъцитъ се изпотрошватъ още на гаритъ въ Франция. При товаренето въ Марсилия често се изпочупватъ около 30 % отъ сандъцитъ и злѣ добрѣ, като болни хора ги поачаватъ въ параходътъ. Много пѣти лозитъ на пристанището чакатъ по мѣсецъ, така че за България трѣгватъ още отъ Франция поврѣдени лози. Въ параходътъ ставатъ често най-голѣми поврѣди на материала. Сандъцитъ сѣ изпочупени, има често голѣми отвори между дъскитъ. Въ параходътъ често има циментъ и други хигроскопични тѣла, които окончателно отнематъ и послѣдната влага на лозитъ.

Ние бихме отишли много далеко, ако искаме да посочимъ какъ би трѣбвало да се опакова материала или какъ да се различи неповрѣдения материалъ отъ лошия.

Що е францускиятъ материалъ? По автентичностъ не е осигуренъ, понеже е много трудно да се познаятъ всички сортове. Не искаме да кажа, че е мѣчно да се различи единъ Рипария, или да се познаятъ хибриднитъ на Берландиери и пр. Това е лесно, ако имаме само употребяванитъ сортове, но за Бога, много пѣти това сѣ различни неупотребявани сортове. При това единъ и сѣщъ сортъ при различни почвени условия често е различенъ.

По качество материалътъ е лошъ, ни узрѣлъ, ни добрѣ запазенъ. Пъкъ и да е добъръ, дългиятъ транспортъ го поврѣжда. Ето защо отъ такива лози да се очаква въ бъдещето да имаме добри лозя, е работа смѣшна.

Желателно е слѣдъ всичко това вносетъ да се спре на лозитъ отъ странство. За всичко това трѣбва да се погриже държавата, особно за една страна съ дребно производство, гдѣто частната инициатива

е слаба. Нека съзнателнитѣ лозари за по-добрѣ освѣтятъ пътя който трѣбва държавата да прѣследва и условията, които трѣбва да наложи за прѣкратыване на единъ вносъ, който е пагубенъ за държавата, така и за лозаритѣ.

Нека държавата помогне насаждането на маточници, нека тя уси-гури тѣхното сжествуване, а не да имъ прѣчи както това става съ държавнитѣ разсадници. По-добрѣ държавата би направила, ако вземе хората си отъ държавнитѣ разсадници и ги прати да освѣтлятъ лозаритѣ въ тѣхното прѣдприятие; отколкото да сж хората безъ позна-ния и тя да имъ дава ефтенъ материалъ. Голѣмитѣ грѣшки при от-гледването на лозата ще направятъ щото лозарството да се развива до-ста бавно, макаръ и дори държавата да имъ даде всичкия материалъ безплатно.

Ив. Добревъ

Инженеръ по земледѣлието.

П Р И

Алекси Серафимовъ

Пепиниеристъ — въ гр. Ловечъ

Има за проданъ най-доброкачествени обла-городени, отлично сортирани и класифицирани
АМЕРИКАНСКИ ЛОЗИ.

Цѣнооразписъ се изпраща даромъ при поискване.

Адресъ: за телеграми:

3 — 1 — 2

Серафимовъ, Ловечъ.

ЛОЗАРСКО - ТЕХНИЧЕСКО БЮРО

на

Константинъ Панайотовъ

ВАРНА.

Имамъ честь да извѣстя на почитаемиѣ г. г. лозари въ окрѣга и на пепиниериститѣ въ България, че:

1. Доставямъ на желающитѣ доброкачествени и строго сортирани, облагородени и необлагородени гладки и укоренени АМЕРИКАНСКИ лози, подобрани специално за тукашнитѣ условия.

2. Събирамъ лозови прѣчки изъ варненскитѣ лозя за изпращане изъ другитѣ центрове за облагородяване.

3. Доставямъ разни земледѣлски и лозарски уреди и пр.

Споразумения и подробности до бюрото V участѣкъ ул. „Франга“, № 21.

Съ почитание:

3—1—2

К. Панайотовъ.

РАЗСАДНИКЪ

за

АМЕРИКАНСКИ ЛОЗИ

на

Колю Стефанояъ и Г. Шиваровъ

с. Орѣховица, старо-загорска околия.

Извѣстяваме на г. г. лозаритѣ, че и тази година имаме за проданъ първокачествени облагородени укоренени и не облагородени укоренени американски лози отъ всички най-разпиостранени сортове.

Присаденитѣ сѣ отъ най-добритѣ сортове Старо-Загорски грозда. Материала е подбиранъ лично отъ насъ на самото мѣсто-произхождение.

Побързайте съ порѣчкитѣ си.

Съ почитание:

К. Стефановъ и Г. Шиваровъ.

Господа пепиниеристи.

Съобщаваме Ви, че ни е възложено представителството на най-голямата и най-добър уредената пепиниера въ Унгария, Badacsonyvideki Szőlőtelep, Kezeloösége Tapolcsa, разположена въ най-добрата мѣстность на Унгария за отглеждане на гладки Американски лозови прѣчки, край езерото Balaton. Материяла въ тази пепиниера се отглежда на колове. Благодарение на грижливото отглеждане и добритѣ климатически и почвени условия материяла свършено узрѣва къмъ 15 октомври отъ когато почва и прибирането му.

Понеже пепиниерата е близо до насъ, доставката може да стане още тази есенъ или когато пожлаете, опаковането на лозитѣ ще стане въ сандѣци. Добрата опаковка и кжсия пжтъ помагатъ да не изсъхнатъ лозитѣ и да не се повреждатъ при пжтуването имъ.

Цѣната на гладки Американски лози франко всички край Дунавски градове е:

1. Rup. du lot (monticola)	= 55	лв. 1000 метра
2. Riparia $\times$ Rupestris 101 ¹⁴	= 55	" " "
3. " " "	3306 = 55	" " "
4. " " "	3309 = 55	" " "
5. Chassela $\times$ Berlandieri 41 B	= 60	" " "
6. Aramon $\times$ Rup.-qanzin № 1	= 60	" " "
7. Riparia Portalis (gloie)	= 50	" " "
8. Mourvred $\times$ Rupestr. 1202	= 55	" " "

Лозитѣ ще се рѣжатъ отъ 1'10—1'20 метрови и отъ 35—40 см. дълги (спорѣдъ желанието Ви). Доставка за вжтрѣшността на България до всѣка гара по 2 лева за 1000 метра по-скжпо.

За сортоветѣ и чистотата на качеството гарантираме.

Изплащането става по слѣдующия начинъ: $\frac{1}{4}$ отъ стойността при поржчката и остатъка при пристигане на лозитѣ. При поржчка по-голяма отъ 100000 метра, изплащането става при прѣгледането и приемането на стоката. Лозитѣ ще получите 15 дена слѣдъ приемане на поржчката Ви, и всѣки който поржча най-малко 50000 метра, може да отиде на наши разноски въ самата пепиниера въ Унгария за да си ги избере самъ.

Съ почитание: И. Стефановъ & С-ие, Видинъ.

А. Влаевъ & С-ие

РУСЕ — СУХИНДОЛЪ — ПАВЛИКЕНЕ.

ПРОДАЖБА НА ЕДРО

на

**чисти натурални вина и ракий
Джибровка, Мастика, Каленка, Ромъ, Конякъ
и други.**

**Доставяме всички прибори _____
_____ по винарство и лозарство.**

СОБСТВЕНЪ АМЕРИКАНСКИ

лозовъ разсадникъ,

**въ който има извънредно добръ присаденъ
материалъ, отъ всички видове американски
подложки съ калеми отъ прочутата Сухин-
долска гъмза, Руманка (виненка), Памидъ, Ди-
мятъ, Мискетъ, Чаушъ, разни разакии, Афузъ-
Али, Пехливанъ, Фоча, Сенсо, Шасла-доре и др.**

**Калемитъ сж взети отъ Сухиндолъ, Кара-
есенъ, Червена-Вода, Русе, Варна и Кричимъ.**

**Продаваме рѣзници отъ всички амери-
кански сортове.**

Цѣни доста износни, условия леки.

Свѣдѣния и упжтвания при първо поискване.

Съ почитание:

А. Влаевъ & С-ие.

2 - cmho Bpъaчe — ap. Hаbлeчe

ВЪВЕДЕНИЕ

ГЛАСАНИЕ
НА ДРУЖ. НА
БЪЛГ. ПЕП-СТИ
ПЛЪВЕНЪ

ГОД.

1.

КМ.

6.

85-82.

С ъ т р у д н и ц и:

Д. Овчаровъ, учителъ-лозаръ, при Плѣв. лозарско-овощарско училище.
Д. Бъчваровъ, управит. на държ. разсадникъ край Свищовъ.
Д. Дюлгеровъ, учителъ-лозаръ, въ землед. училище край Садово.
Бълчо Ив. Бълчевъ, специалистъ-агрономъ, при Ст.-Загор. катедра.
Ив. Добревъ, специалистъ-лозаръ.

С ъ д ъ р ж а н и е:

Къмъ читателитѣ.	Стр.	85.
Съборътъ на Бълг. пепиниеристи въ ст. София . . .	„	87.
Избиране въмето за рѣзидба . . .	„	95.
Съкратенъ рефератъ по зрѣлото и зелено присаждане на лозата, четенъ отъ Д. Дюлгеровъ на пепиниерския съборъ въ София . . .	„	97.
<i>Хроника:</i> Въ извънредниятъ съборъ. По забраняване вноса на гладки лози отъ странство. Курсове на Плѣвненската Земледѣлческа катедра. Лозарско събрание въ Плѣвнѣ. Клюкарство между пепиниеристи. Курсъ при пепиниерата на Г. К. Червенковъ. Курсъ по лозарството и овощарството Управителния съвѣтъ на дружеството на Бълг. пепиниеристи урежда екскурзия. Питаме. Нашия сътрудникъ Бълчо Ив. Бълчевъ. Скандалъ въ лозето—опитно поле при Плѣвненската опитна лозарска станция. Лозарската политика на министръ Христовъ . . .	„	107.
<i>Наредби и съобщения на дружеството:</i> Писмо на дружеството. Редакц. има нужда за слѣдующитѣ книжки отъ слѣдующитѣ свѣдения. Редакцията се обръща съ покана за сътрудници. Обръщаме се за свѣдения. Протоколъ държанъ на 5 февруари 1912 г. на пепиниеристкия съборъ въ София . . .	„	110.
<i>Практически свѣти:</i> Лекувайте изложенитѣ на потъмняване вина. Да се посадятъ ли късно обрнатитѣ мѣста . . .	„	115.

Редакторъ: Н. Цв. Дековъ.